

Ballader och kammarmusik i Stora Djulös källarvalv

Kristina Ohlsson, Britt Skeppstedt och Eva Sventelius spelade sörmländska låtar på språkklubbens visafton i går kväll. Längst till höger står folkskollärare Gustaf Wetter, som en tid varit flickornas lärare.

Katrineholms språkklubb ska tills vidare ta hand om den nybildade avdelningen av Visans Vänner i Katrineholm bestämde man i går på den visafton som språkklubben tagit initiativ till. Nere bland de stämmningsfulla källarvalven på Stora Djulö klubbades detta beslut, efter att man kvällen lång fått lyssna till glada trubadurer och spelmansflickor och inspirerande anföranden.

Kvällen inleddes med bibliotekarie Birgit Ekeborn från Eskilstuna som talade om Visans Vänner i Eskilstuna, om samfundets idé och om dess stadgar. Fröken Ekeborn betonade den speciella gemenskap som uppstår mellan människor med sång och musik som samlande intresse, och vikten av att värna om vår dyrbara viskatt genom konstnärlig ans och vård.

Därefter tog fru Anna Lundberg-Grady till orda och berättade med stor inlevelse om hur visstraditionen bevarats och förts vidare i hennes egen familj, genom braskvällar med sång och musik och genom gamla farmor med hennes outtömliga förråd av särregna gamla melodier. En av dem — en 1200-talsballad om riddar Roland — hade aldrig tidigare upptecknats när fru Grady tog sig för att göra det härom året.

— Jag har kunnat den där visan så länge jag kan minnas. Farmor sjöng den ofta när vi var barn och den har satt sig fast i minnet. Men jag har ju aldrig tänkt på att det kunde vara något märkvärdigt med den. Sveriges Radio fick i alla fall korn på den härom året och nu har jag fått sjunga in ett 50-tal av farmors gamla sånger för visarkivet.

Ett par strofer av visan om Roland fick vi höra fru Grady sjunga. Lite entonigt rytmiskt ekade det mellan källarvalven. Det var verkligen ett fascinerande stycke kulturhistoria som serverades i denna passande miljö.

Flera av stadens glada trubadurer hade hittat vägen till Stora Djulö. Magister Folke Läckgren sjöng så det skallade till sin luta om Skräddaren och om lite vemodig kärlek på våren. Egenhändigt skrivna och komponerade visor av något annorlunda karaktär föredrogs av fil. mag. Henrik Westling. Stor humor och uppfinningsrikedom i kombination hade blivit till skojiga och origi-

nella alster. Det var bacillen Teodor som hade den stora oturen att dö i en virussjukdom och det var negerkungen som satt och »ringde på sin svarta telefon, som var monterad på hans bambutron».

En stor och mycket angenäm överraskning blev »kvällens nio-gäster»: det var Kristina Ohlsson, Britt Skeppstedt och Eva Sventelius som plötsligt uppenbarade sig tillsammans med folkskolläraren och folkvisekännaren Gustaf Wetter. Flickorna var iförda respektive Leksands-, Vingåkers- och Skedevidräkterna och utgjorde en mycket tilltalande tavla i det stämmningsfulla stearinljusdunklet. Efter en kort introduktion av Gustaf Wetter, som en tid varit flickornas lärare, framförde de med två fioler och en altfiol flera gamla sörmländska folklåtar i utsökt fina arrangemang. Akustiken bland källarvalven är den bästa tänkbara och de tre stråkarna förmådde fylla hela rummet med mjuka generösa toner. Det var polskor och anglaiser och bl. a. en vaggvisa i arrangemang av hr Wetter själv. Lite klagande men sär eget vackra lät de gamla frygiska och doriska tonarterna. Där gjorde flickorna en verkligt fin prestation när de t.o.m. direkt från bladet spelade i dessa tonarter, som ju ligger så egendomligt till för våra öron numera.

Med klar röst, full av värme, sjöng Eva Sventelius några folkvisor både med och utan ackompanjemang. Hon började med en Vingåkersvisa — en sångpolska upptecknad av Rickard Dübeck. Fortsatte med en sorglig liten melodi, Drottning Kristinas visa, som lär ha hittats under drottningens huvudkudde vid hennes död. Denna afton i kulturens tecken fick sedan sin värdiga avslutning med en vacker dalapsalm.

Huruvida det skulle bildas en avdelning av Visans Vänner också i Katrineholm var det över huvud taget ingen som ifrågasatte efter denna så in i det minsta trivsamma och lyckade kväll. Det var självklart att man ville träffas på samma sätt igen. Tills vidare tar alltså språkklubben hand om de spirande Vännerna och klubbens ordförande, redaktör Wigertz, uttryckte sin förhoppning om en entusiastisk tillslutning i höst.

Guide

* ENRIKTIGBYGDESPELMAN. Vid spelmansträffen i Trosa upptäckte Gustaf Wetter 80-åriga bygdespelmannen Pettersson i Vagnhärad som snarhockaraktär med besök

av upptecknaren. Här syns de båda musikanterna, som fann varandra redan vid första stråktaget.